

PREDGOVOR

Ma kolilko se činilo “zbrčkanim” i kaotičnim, Internet je ipak – sistem. On nije upravljani “čvrstom ljudskom rukom” i nema tog autoriteta koji bi u njemu mogao nekome nešto braniti, nametati svoja pravila igre, “šefovati” i “trenirati strogoću”. Možda to nekome i nije sasvim po volji; uostalom, svatko je od nas doživio neku neugodnost ili komplikaciju baveći se Mrežom, ali ipak od tog bavljenja malo tko odustaje. Radi se naime, o tome da smo prisiljeni živjeti u sustavima nad kojima nemamo dovoljno – ili nemamo uopće – kontrole, htjeli to ili ne, radovali se tome illi zbog toga očajavali, te izvlačiti iz njih mogući maksimum.

No, i sustavi kojima ne možemo upravljati i koji nam “izmiču iz ruku” ipak žive svoj život, i to život u kojem vladaju neke opće zakonitosti. Najčešće, najvažnija je zakonitost – zakonitost životnog ciklusa sustava. Svaki, naime, sustav nastaje, razvija se i neataje, odnosno biva zamijenjen nečim drugim. U matematičkom smislu, životni ciklus sustava može se iskazati nekom funkcijom, a tipična među njima je ona koju se može predstaviti tzv. S-krivuljom. Ako je ta S-krivulja karakteristična za životni ciklus stanovitog sustava, u njenom se intervalu mogu uočiti četiri karakteristična područja: područje inicijalizacije (začinjanja) sustava, područje ekspanzije (kvantitativnog rasta) sustava, područje konsolidacije (sazrijevanja) sustava i područje zrelosti (optimalnog djelovanja) sustava.

Čini se da je i u slučaju Interneta karakteristika njegova životnog ciklusa nekakva S-krivulja. Isto se tako čini da je aktualni trenutak upravo onaj u kojem Internet prelazi iz faze kvantitativnog rasta u fazu konsolidacije, tj. Samoorganiziranja i više-manje spontanog uvođenja reda.

Na to ukazuju brojni izravni i neizravni pokazatelji. Tako smo, primjerice, svjedocima sve učestalijeg propadanja internetskih tvrtki koje su “do jučer” ostvarivale vrtoglave prihode baveći se e-biznisom. Čak se “šuška” da se i čuvenom Amazon.com-u “crno piše”, jer je zapravo, financijski gledajući, od samog početka i bio “u crvenom”. Protiv internetske “alfе i omеge” – Microsofta – donijeta je (nepravomoćna) sudska presuda koja bi njegovu većinskom vlasniku Billu Gatesu mogla itekako zagorčati život. Upravo ovih dana održan je sastanak xxx-a, organizacije koja se bavi kontrolom nad uporabom nazivlja domena u Internetu, na kojemu je pokrenut postupak standardiziranja novih tipovadomena (uz poznate .com, .org, .edu i .gov izgleda da će se pšojaviti i ..shop, .sex, .sport i neke druge vrste domena).

Učestale su i rasprave o nedostacima Interneta, te opasnostima što ih on sa sobom nosi, a koje malo kome konveniraju i koje bi trebalo na sve načine priječiti i otklanjati. Čako se javljaju i dušebrižnici koji citiraju “jednog američkog farmera” koji je na “crkvenom sastanku 1940-tih godina” (koliko li samo preciznih podataka na jednom mjestu!) izjavio: “Braćo i sestre, želim vam reći sljedeće: Najveća stvar na svijetu je imati ljubav Božju u svome srcu, a druga je imati struju u svome domu”. Pa dušebrižnik/ca poantira: “Recite iskreno – može li Internet ovo nadmašiti?” (stanoviti/a M.Ć. u hrvatskom “Ekonomistu”, br. 4/2000).

Premda je ovom, ali i mnogim ozbiljnijim argumentima teško parirati, lakše će nam pri duši biti shvatimo li da prividne nedaće svojstvene aktualnom razvojnem trenutku Interneta zapravo znače najavu još boljih dana i još većih blagodati. Rječju, valja očekivati još i veće BOGATSTVO INTERNETA.

A upravo o tome je u ovoj knjizi riječ.

U Zagrebu, 18. srpnja 2000.

Autor